

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Випускна кваліфікаційна робота
Пояснювальна записка
до магістерської кваліфікаційної роботи

на тему:

Структурно-семантичні особливості англомовних лінгвістичних одиниць
категорії означеності та способи їх перекладу українською мовою

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6 ФП
спеціальності 035 „Філологія“
Варковець А. О.

Керівник: к. філол.н., доц., Подвойська О.В.
Рецензент: к.пед.н., доц. Радецька С.В.

Херсон – 2020 року

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЗНАЧЕНОСТІ.....	
1.1. Структурно-семантичні особливості категорії означеності у лінгвістиці.....	
1.2. Способи відтворення мовних засобів на позначення категорії означеності в українськомовному перекладі	
1.3. Загальна характеристика медійного дискурсу та специфіка його перекладу	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2.КАТЕГОРІЯ ОЗНАЧЕНОСТІ ТА СПОСОБИ ЇЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ	
2.1. Засоби вираження категорії означеності в англійськомовному дискурсі ЗМІ на лексико-морфологічному рівні.....	
2.2. Засоби вираження категорії означеності на синтаксичному рівні.....	
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ 3.ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЗАСОБІВ ВИРАЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ОЗНАЧЕНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ	
3.1. Способи еквівалентного відтворення українською мовою засобів вираження категорії означеності у перекладі англійськомовного медійного дискурсу	
3.2. Застосування перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій засобів вираження категорії означеності у перекладі текстів англійськомовного дискурсу ЗМІ.....	
Висновки до розділу 3	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

ДОДАТКИ.....

Додаток А.Способи перекладу категорії означеності.....

Додаток Б.Особливості перекладу засобів вираження категорії
означеності.....

ABSTRACT .....

ABSTRACT

The current stage of development of linguistic science is characterized by a constant search for new solutions to actual problems of the organization of language and its functioning in the context of constant enrichment of knowledge about its mental basis, about language as a cognitive ability, about the specifics of the human brain and cognitive processes, about the distinctive features of the language picture of the world and language consciousness. In the development of these questions, linguists largely rely on theoretical provisions and practical results obtained in related fields of knowledge: logic, philosophy, psychology, Psycholinguistics, medicine. The contribution of linguistics itself to this problem is associated with the analysis of specific forms of manifestation of the above-mentioned specifics in speech, the identification of linguistic means and ways of understanding and categorizing the surrounding world, that is, the study of forms of speech consciousness.

One of the important language categories is the category of meaningfulness/ambiguity, which, although not a grammatical universality (since many languages do not formally express it in any way), can be considered as a universal conceptual category inherent in all languages, which manifests itself in the semantic structure of the utterance. The category "definiteness" is used to define a named group of parts of speech that names a particular object or objects. At the same time, the correlation of a named group with the object it denotes is obvious, or easily established from the linguistic and extralinguistic context. Now a comprehensive study of the semantics and means of expression of such a category as meaning/non-meaning, which is possible only within a larger communicative unit (such as a contextual utterance or text), and not within individual nouns or isolated utterances. Therefore, it is quite logical that recently the category of significance/non-significance is increasingly considered in the light of the theory of speech activity. It is this connection that underlies the functional approach to the study of meaning and meaninglessness, which unites most traditional linguistic teachings.

The relevance of the topic lies in the fact that this work continues Research in the field of the category of meaning of modern English and is an experience in describing parts of speech of an intensifying nature and ways to reproduce them in translation into Ukrainian

The aim of the work is to study the structural and semantic features of English-Language linguistic units for the designation of the category of meaning and ways of their reproduction in translation into Ukrainian (based on the material of mass media texts).

To achieve the research goal, the paper provides for solving the following **tasks:**

- to consider the structural and semantic features of the category of significance in linguistics;
- to determine the ways of reproduction of language symbols for the designation of the category of significance in the Ukrainian language translation;
- to carry out a general description of media discourse and the specifics of its translation;
- to determine the means of expressing the category of meaning in the English-language discourse of mass media at the lexical and morphological level;
- to identify the means of expressing the category of meaning at the syntactic level;
- on the category of meaning in the translation of texts of English-language media discourse.

Research methods. The research objectives determined the use of:

- on the method of continuous sampling in order to select the research material;
- a descriptive method for analyzing and describing English vocabulary with a category of meaning;

- from definitive analysis-to study the category of meaning of a named group of parts of speech, which is reflected in their dictionary interpretations. to investigate ways of equivalent reproduction in the Ukrainian language of means of expressing the category of meaning in the translation of English language media discourse;
- to analyze the features of using translation transformations to preserve the pragmatic functions of means of expression

The scientific novelty of the obtained results consists in the implementation of a comprehensive analysis of the structural and semantic features of various English-Language linguistic units for the designation of the category of meaning and ways of their reproduction in translation into Ukrainian (based on the material of mass media texts).

The practical significance of the results obtained lies in the possibility of predicting the nature of the structural and semantic Organization of new adjective units of the adjective type among different parts of speech that add to the lexical composition of the English language.

Scope and structure of work. The master's qualification work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of reference literature, a list of sources of illustrative material and appendices.

АНОТАЦІЯ

Сучасний етап розвитку лінгвістичної науки характеризується постійним пошуком нових рішень актуальних проблем організації мови та її функціонування в контексті постійного збагачення знань про її розумову основу, про мову як пізнавальну здатність, про специфіку людського мозку та когнітивні процеси, про відмінні риси мовної картини світу та мовної свідомості. При розробці цих питань лінгвісти значною мірою спираються на теоретичні положення та практичні результати, отримані в суміжних галузях знань: логіці, філософії, психології, психолінгвістиці, медицині. Внесок самої лінгвістики в цю проблему пов'язаний з аналізом конкретних форм прояву вищезазначеної специфіки в мовленні, виявленням мовних засобів та способів розуміння та категоризації навколишнього світу, тобто вивченням форм мовна свідомість.

Однією з важливих мовних категорій є категорія значущості / неоднозначності, яка, хоча і не є граматичною універсальністю (оскільки багато мов формально це жодним чином не виражають), може розглядатися як універсальна концептуальна категорія, властива всім мовам, що виявляється в семантичній структурі висловлювання. Категорія "визначеність" використовується для визначення іменованої групи частин мови, що називає певний предмет або предмети. У той же час співвідношення названої групи з об'єктом, який вона позначає, очевидне або легко встановлене з лінгвістичного та екстралінгвістичного контексту. Зараз всебічне вивчення семантики та засобів вираження такої категорії, як значення / незначення, що можливо лише в межах більшої комунікативної одиниці (наприклад, контекстного висловлювання чи тексту), а не в межах окремих іменників чи ізольованих висловлювань. Тому цілком логічно, що останнім часом категорія значущості / несуттєвості все частіше розглядається у світлі теорії мовленнєвої діяльності. Саме цей зв'язок лежить в основі

функціонального підходу до вивчення сенсу та безглуздості, що об'єднує більшість традиційних мовних вчень.

Актуальність теми полягає в тому, що ця робота продовжує дослідження у галузі категорії значення сучасної англійської мови і є досвідом опису частин мови посилюючого характеру та способів їх відтворення в перекладі українською мовою

Метою роботи є дослідження структурно-семантичних особливостей англійських мовних одиниць для позначення категорії значення та способів їх відтворення у перекладі українською мовою (на основі матеріалів текстів ЗМІ).

Для досягнення мети дослідження в статті передбачається вирішення таких завдань:

- розглянути структурно-семантичні особливості категорії значущості в мовознавстві;
- визначити способи відтворення мовних символів для позначення категорії значимості в перекладі на українську мову;
- здійснити загальний опис медіадискурсу та особливостей його перекладу;
- визначити засоби вираження категорії значення в англійському дискурсі засобів масової інформації на лексичному та морфологічному рівні;
- виявити засоби вираження категорії значення на синтаксичному рівні;
- про категорію значення при перекладі текстів англійського медіадискурсу.

Методи дослідження. Цілі дослідження визначили використання:

- про метод безперервної вибірки з метою відбору матеріалу дослідження;
- описовий метод аналізу та опису англійської лексики з категорією значення;
- з остаточного аналізу - вивчити категорію значення названої групи частин мови, що знайшло відображення в їх словникових тлумаченнях. дослідити шляхи еквівалентного відтворення українською мовою засобів вираження категорії значення у перекладі англійського медіадискурсу;

- проаналізувати особливості використання перекладацьких трансформацій для збереження прагматичних функцій виразних засобів

Наукова новизна отриманих результатів полягає у здійсненні всебічного аналізу структурно-семантичних особливостей різних англомовних мовних одиниць для позначення категорії значення та способів їх відтворення при перекладі українською мовою (на основі матеріалу текстів засобів масової інформації).

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості прогнозування характеру структурно-семантичної Організації нових прикметникових одиниць типу прикметника серед різних частин мови, що додають до лексичного складу англійської мови.

Обсяг і структура роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку довідкової літератури, списку джерел ілюстративного матеріалу та додатків.